

Sveučilište u Rijeci
Pomorski fakultet u Rijeci

Poslijediplomski znanstveni studij
Tehnološki sustavi u pomorskom prometu

IVICA VRBASLIJA

**OPTIMIZACIJA PREKRAJNIH PROCESA U HRVATSKIM
MORSKIM LUKAMA**

Magistarski rad

Rijeka, 2010.

Magistarski rad pod naslovom «Optimizacija prekrcajnih procesa u hrvatskim morskim lukama», obranjen je dana 23. veljače 2010. godine na Pomorskom fakultetu u Rijeci pred povjerenstvom u sastavu:

1. Prof. dr. sc. Blanka Kesić, predsjednica
2. Prof. dr. sc. Čedomir Dundović, član
3. Prof. dr. sc. Zdenka Zenzerović, član
4. Prof. dr. sc. Hrvoje Baričević, član
5. Izv. prof. dr. sc. Svjetlana Hess, član

1. Uvod.....	5
1.1. Obrazloženje teme.....	5
1.2. Problem i predmet istraživanja.....	6
1.3. Svrha i ciljevi istraživanja.....	7
1.4. Znanstvene metode i struktura rada.....	7
1.5. Ocjena dosadašnjih istraživanja.....	9
1.6. Pojmovno razlučivanje relevantnih izraza.....	10
2. Uloga lučkog sustava u pomorskom sustavu Republike Hrvatske.....	12
2.1. Sustavni pristup definiranju luke.....	13
2.2. Uloga i značenje hrvatskih morskih luka u međunarodnom pomorskom prometu.....	18
2.3. Analiza postojećeg stanja hrvatskih morskih luka.....	23
2.3.1. Luka Rijeka.....	31
2.3.2. Luka Ploče.....	39
2.3.3. Luka Split.....	43
2.3.4. Luka Zadar.....	45
2.3.5. Luka Dubrovnik.....	47
2.4. Tendencije razvoja hrvatskih morskih luka.....	48
2.5. Relevantni čimbenici za definiranje uloge i smjera razvoja luke.....	52
3. Prekrcajni procesi u hrvatskim morskim lukama.....	55
3.1. Teret kao dio prekrcajnog procesa.....	55
3.2. Prekrcajni proces prema vrsti tereta.....	63
3.2.1. Kontejnerski terminali.....	65
3.2.2. Roll on – roll off terminali.....	82
3.2.3. Terminali za prekrcaj suhih rasutih tereta.....	87
3.2.4. Terminali za prekrcaj tekućih tereta.....	94

4. Prekrcajna sredstva u morskim lukama.....	103
4.1. Osnovni pojmovi vezani uz prekrcajna sredstva.....	103
4.2. Vrste prekrcajnih sredstava.....	106
4.3. Ocjena postojećeg stanja prekrcajnih sredstava u hrvatskim morskim lukama.....	109
5. Modeliranje prekrcajnih procesa u morskim lukama.....	112
5.1. Prva faza – priprema prekrcajnog procesa.....	112
5.1.1. Model planiranja optimalnog broja pristana.....	113
5.1.2. Model optimalne strukture lučkih prekrcajnih sredstava.....	116
5.2. Druga faza – prekrcajni proces.....	118
5.2.1. Model planiranja prekrcaja i prijevoza tereta.....	118
5.2.2. Model raspoređivanja lučkih prekrcajnih sredstava.....	120
5.3. Treća faza – skladištenje.....	122
5.3.1. Model optimalnog kapaciteta skladišnih prostora.....	123
5.3.2. Metoda simulacije u modeliranju skladišnih prostora.....	125
6. Primjena modela na prekrcajne procese lučkog terminala.....	126
6.1. Optimalan broj pristana na kontejnerskom terminalu.....	126
6.2. Minimalno vrijeme iskrcajnog procesa.....	129
6.3. Simulacija zbirnog skladišta.....	132
7. Zaključak.....	135
Literatura.....	137
Popis tablica.....	141
Popis slika.....	143
Popis grafikona.....	145